

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

Objekt 2- se nacházel asi pět metrů západně od objektu 1, ve stejném výkopu, a na profilu netvořil ostrou hranici, jednalo se spíše o kulturní vrstvu porušenou novodobými zásahy (základy domu č.p. 33) a navážkami. Objekt zasahoval pouze 40 cm pod úroveň okolního terénu. Výplň tvořila tmavě hnědá hlína se zlomky keramiky, kostí a větším obsahem kamenů. Početnější část keramiky patří do mladohradištního období a sestává se z několika výdutí zdobenými žlábkem a vlnicí 10/97-16 až 18, -27. Patří sem i část ostře profilovaného podhrdlí s náběhem ke kalichovitému rozšíření okraje 10/97-21. Výduť zdobená radélkem 10/97-22, náleží do 1.pol. 13. století. Část keramiky patří opět do průběhu 14.-15.století, kam můžeme zařadit okraje 10/97-30 a 31, zachovalou spodní část poháru s mírně kónickými stěnami 10/97-12. Dále z objektu ještě pochází atypické části výdutí ze středověkých nádob a zvířecí kost.

Objekt 3 - se nacházel uprostřed uličky vedoucí od věže ke středu obce po její pravé straně asi 60 m severovýchodně od věže, u kamenné zdi zahrady patřící k domu č.p. 34. Zachycený objekt byl porušen novověkými zásahy, na severní straně vrstvou strusky a na jižní rozšířeným základem ohradní zdi a výstavbou komunikace. Vrstva pokračovala i pod úroveň výkopu a byla tvořena šedohnědou písčitou hlínou s množstvím větších kamenů. Výplň obsahovala zlomky keramiky a ojedinele i mazanici. Obsahovala zlomky z tuhových zásobnic - okraje 10/97-1, -5, dno 10/97-44 a části výdutí 10/97-2, 10/97-50 až 58, které můžeme časově opět zařadit do průběhu 14.-15. století. Patří sem i zlomek nádobkového kachle 10/97-4, část pokličky 10/97-36 a ven vyhnutý okraj 10/97-3. Soubor ještě doplňují atypické výdutě ze středověké keramiky a zvířecí kost. Kromě zahloubených objektů byla výkopem porušena a na dvou místech zachycena kamenná dlažba, pokládána na hlínu. Datování a vznik této dlažby je problematický, ale vzhledem k nálezům zlomků cihel a novověké keramiky pod úrovní dlažby asi tato komunikace vznikla buď v průběhu 18. nebo 19. století. Vzhledem k poměrně malým úsekům, kde byla dlažba zachycena však není vyloučeno ani její středověké stáří, s možností jejího částečného předláždění či opravy v pozdějším období.

Ojedinelé nálezy pochází z období popelnicových polí mladší doby bronzové (1500 - 1000 př.n.l). Většina nálezů pak patří do dvou středověkých horizontů. Starší horizont patří do mladohradištního období a můžeme jej datovat do 12. až 1. pol. 13. století. Mladší sídlištní horizont nám keramika datuje do období 14.-15. století.

Petr Obšusta, ZMM Třebíč

Resumé:

Rouchovany (Bez. Třebíč). Intravilan der Gemeinde. Bronzezeit, Mittelalter, Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

RUDOLEC (okr. Žďár nad Sázavou)

„Blažkov“. Zaniklá středověká ves. Povrchový průzkum.

V srpnu 1996 byla cíleným průzkumem v rozsáhlé lesní trati „Blažkov“ lokalizována zaniklá středověká ves stejného jména. Její relikty v podobě pěti nízkých plochých vyvýšenin se dochovaly v plochém zalesněném terénu v těsné blízkosti opuštěné hájovny, nesoucí dosud jméno vsi. Pozůstatky vsi odděluje od luční enklávy s hájovnou a malým rybníčkem prameniště tzv. Horního potoka. Relikty jsou rozmístěny v řadě v délce kolem 150 metrů. Vzhledem k četnému půdorysnému typu okolních vsí lze i zde předpokládat dvouřadý návesní půdorys. Protější řada usedlostí by se tak nacházela právě v místech hájovny, přilehlé louky a na ni navazující lesní školky, její relikty byly při terénních úpravách zcela zničeny.

Vrypem v jednom z reliktvů a prohlídkou vývratu bylo získáno několik keramických střepů, datovatelných do průběhu 15. století. Zánik vsi je podle písemných pramenů zřejmě spojen s postupným přesídlováním osadníků do sousedního Rudolce, což by také vysvětlovalo mizivé množství keramického materiálu v reliktech budov.

Jaroslav Sadílek, Olešnice na Moravě

Resumé:

Rudolec (Bez. Žďár nad Sázavou). „Blažkov“. Wüstes mittelalterliches Dorf. Terrainbegehung.

RUMBERK (okr. Blansko)

„Hradisko“. Středověký hrad. Povrchový průzkum.

Při informativní návštěvě lokality 17. srpna 1996 bylo zjištěno výrazné porušení při jižním okraji jádra hradu v místech vstupní partie. Zčištění stěny výkopu při hraně jádra přineslo nové poznatky o stratigrafii vrstev na ploše vlastního hradu.

Pod 30 cm vysokou vrstvou světle hnědé, lesní půdy byla zjištěna tmavě hnědá až černá vrstva o mocnosti 8 cm, obsahující množství uhlíků a zlomky keramiky. Jedná se pravděpodobně o zánikovou vrstvu. Po ní následovala mocná vrstva světlé jílovitohlinité zeminy se zlomky navětralé horniny podloží. Tato představuje zřejmě původní úroveň terénu v době existence hradu.

Ze zánikové vrstvy byl získán soubor 48 zlomků středověké keramiky, který obsahuje 7 zlomků okrajů, část ucha a 40 střepů výdutí. Okraje jsou zde zastoupeny vzhůru vytaženým zlomkem hnědočerného zbarvení, zdobeným na obvodu šroubovicí a obsahujícím ve hmotě příměs jemné slídy. Soubor dále obsahuje 2 kusy vně vyhnutých okrajů, ostřených jemným pískem a poškozený zlomek z jemné světle okrové hmoty. Další tři okraje náleží poklicím. Ploché poklice jsou zastoupeny dvěma střepy šedočerné hmoty, ostřené jemným pískem, poslední střep zastupuje poklici zvonovitou cihlově červené barvy, ostřenou jemnějším pískem. Úlomek ucha tmavě šedé barvy s množstvím jemné slídy má na povrchu výrazné prožlabení.

Průzkumem získané výdutě je možno rozdělit do dvou skupin: starší horizont zastupují zlomky šedé barvy, místy zdobené vývalkovou šroubovicí a obsahující ve hmotě množství jemné slídy a písku. Mladší horizont je zastoupen střepy v různých odstínech hnědé barvy, ostřené jemným pískem, zlomky šedohnědé, šedé nebo cihlové barvy, vyrobené z jemnější hmoty s příměsí jemného písku.

Celkově lze soubor datovat do průběhu 14. století, přičemž keramiku šedohnědé barvy ostřenou slídou je možno zařadit do jeho počátku. Zánik sídla ve shodě s písemnými prameny datovaný do 2. poloviny až poslední čtvrtiny 14. století dokládá nalezená keramika.

Jaroslav Sadílek, Olešnice na Moravě

Resumé:

Rumberk (Bez. Blansko). „Hradisko“. Mittelalterlicher Burg. Terrainbegehung.